Centenari del naixement dels doctors Cardó, Carreras i Manyà

El passat dia 11 de desembre, Montserrat visqué una diada històrica. Una d'aquelles diades memorables que de tard en tard esdevenen a la santa muntanya. La que ens ocupa ho fou amb tots els honors. Es celebrava l'acte d'homenatge a tres sacerdots que foren tres puntals de l'Església catalana de la primera meitat del nostre segle.

Fou en l'escaiença del Centenari del naixement dels doctors Carles Cardó, Lluís Carreras i Joan Bt.ª Manyà. L'acte fou presidit pel doctor Jubany, cardenal arquebisbe de Barcelona i s'inicià amb la celebració de l'Eucaristia, concelebrada amb els altres bisbes de Catalunya, amb els abats i prop de quatrecents preveres.

El temple estava totalment concorregut de preveres i religiosos i un bon nombre de laics que s'adheriren a aquest triple homenatge.

El cardenal Jubany subratllà en l'homilia l'exempleritat d'aquells tres sacerdots. Acabada l'Eucaristia, el P. Batllori féu una semblança dels tres homenatjats. Després, a la cloenda d'un dinar multitudinari, Mn. Climent Forner i Mn. Pere Ribot llegiren unes poesies i el nostre conciutadà Mn. Geis llegí un text que, gentilment facilitat, ens plau reproduir.

Aquest breu comentari és un esbós que no reflecteix pas prou la significació i el relleu d'aquest homenatge dedicat a tres preveres que foren honor del nostre poble i de la nostra cultura.

La Comissió executiva d'aquest triple homenatge pòstum als insignes sacerdots Cardó, Carreras i Manyà, en l'escaiença del centenari del seu naixement, a iniciativa del senyor Cardenal, ha volgut que s'hi sentís la veu d'uns sacerdots poetes.

Perdoneu que, amb mi, no parli el poeta: que parli, per ell, el supervivent d'una època en la qual aquests 3 sacerdots homenatjats van deixar tan fondes petjades en la cultura de la nostra terra, en el doble vessant cívico-eclesial.

Amb la màxima brevetat que exigeix el temps de què puc disposar, donaré a conèixer uns fragments de sengles capítols que, a la memòria dels 3 insignes sacerdots, tinc dedicats en el llibre, encara inèdit "Els que he trobat pel camí", per on desfilen molts personatges, amb els quals m'ha escaigut de tenir molta o poca relació, una tercera part dels quals és integrada per homes d'Església, alguns d'ells ben oblidats en diccionaris biogràfics, malgrat llur notorietat en el camp de les arts i de les lletres.

Els 3 sacerdots homenatjats coincidiren per darrera vegada en un acte luctuós: les exèquies del que precedí els altres 2 en el traspàs a l'Eternitat: Mossèn Lluís Carreras.

La mort del Dr. Carreras s'escaigué en aquell període de temps que jo interinava la regència de la parròquia de Sant Feliu de Sabadell, per la, llavors recent, defunció del rector Mn. Josep M.ª Vàzquez. Això va fer que jo presidís la Comunitat de Preveres en la litúrgia del seu enterrament.

La missa exequial fou celebrada per l'Abat de Montserrat.

Si, hi eren tots 3, els sacerdots insignes avui pòstumament homenatjats: Carreras, difunt, de cos present; Manyà, pronunciant una docta i emotiva oració fúnebre; i Cardó, fent de Cap de Dol.

Finides les exèquies, vaig tenir avinentesa de departir particularment amb el Dr. Cardó, amb qui havia tingut relació ja abans de la guerra civil, singularment a la redacció de la Paraula Cristiana. Considero interessant de referir una de les coses que m'explicà del seu llarg sojorn a Suïssa. Digué: "Allà vaig fer relació amb el Comte de Barcelona i, a petició seva, naturalment, li vaig donar lliçons de català.

La clerecia assistent a l'enterrament del doctor Carreras. En primer terme el mestre de cerimònies, P. Franquesa, monjo de Montserrat, Mn. Geis presidint la Comunitat (que no apareix en la foto) com a Ecònom-arxiprest de Sant Feliu, acompanyat per Mn. Ernest Mateu.
Quan la comitiva exequial el P. Abat Esquerré, acompanyat pel P. Ramon Llobet, del Cor de Maria.
(Foto: Monistrol).

Era un temps que s'anava formant un corrent d'opinió a favor de la reinstauració de la Monarquia en la persona de D. Joan de Borbon. Tant és així, que, en un ampli sector de lletres de Catalunya, es formà una comissió destinada a recollir llibres catalans, signats per llurs respectius autors, per a ferne ofrena al Comte de Barcelona, en l'escaiença de les seves Noces d'Argent Matrimonials. També li'n foren fets a mans uns de meus que acabaven de sortir de la impremta.

Al cap de poc, D. Joan, molt gentilment, ens en féu arribar una acció de gràcies. "No sé si sabrá -em deia en la seva carta- que fuí discípulo en catalán del Dr. Carles Cardó (e.p.d.) durante mis años de residencia en Suiza y procuro no olvidar lo que con él aprendí". Vet aquí com, ben espontàniament, confirmava D. Joan, el que m'havia dit, també espontàniament, el Dr. Cardó, el dia de l'enterrament del Dr. Carreras.

Perquè puguem fer-nos una idea de com el Comte havia estat sensible a aquella rebuda de llibres catalans, deia, seguidament: "Entre los regalos, el día 12 del actual, con motivo de la celebración de las Bodas de Plata, los Sres. Guardans (ella hija de D. Francisco Cambó) me han obsequiado con una obra de la Divina Comedia, traducida al catalán, que estoy leyendo con gran atención". Es tractava de l'edició bibliòfil de la traducció en vers de Josep M.ª de Sagarra.

En esguard a la meva relació amb el Dr. Carreras, els que no ignorin que porto més de mig segle de ministeri sacerdotal i d'actuació artística a Sabadell, no estranyaran si dic que la meva relació amb ell podria donar pasta per a un nodrit volum d'interessants vivències.

Ara voldria donar a conèixer -i així clouria la meva participació en aquest acte emotiu- una llarga lletra que m'adreçava, l'any 1937, a França, on ambdós residíem en aquells moments. Separats per molts quilòmetres, no coincidírem mai enlloc, fins que, ja ben finida la guerra, ens poguérem retrobar a Sabadell.

Aquesta històrica lletra és extraordinàriament reveladora del seu estat d'esperit en aquells dies tan dissortats per la vida de l'Església a casa nostra.

En aquesta carta, hi ha el personatge, tot ell, sense reserves mentals, tot ell i la seva circumstància, col.lectiu de circumstàncies.

Testimoniatge sacerdotal de lucubracions profètiques i de ressonances elegiaques...

Mn. Geis llegí -comentant-la- aquella carta. No la publiquem, per haver-la donada ja a conèixer fotocopiada al número 6 (1979) de QUADERN, acompanyant un article del propi Mn. Geis.

L'article contenia comentaris a la carta, amb els quals ell finia la seva intervenció en aquell acte a Montserrat.